

Länsstyrelsen
Västerbotten

Beslut

1 (16)

Datum
2024-09-04

Diarienummer
511-8352-2017

Dossiernummer
2402466

Enligt sändlista

Beslut om bildande av Sexbergets naturreservat i Bjurholms kommun

(3 bilagor)

Beslut

Länsstyrelsen i Västerbotten beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) att det område som redovisas på bifogad karta, bilaga 1, ska vara naturreservat.

För att uppnå och tillgodose syftet med Sexbergets naturreservat beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § första stycket förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet.

Enligt 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan för naturreservatets långsiktiga vård, bilaga 2.

Föreskrifterna enligt 7 kap. 5 och 6 §§ miljöbalken gäller från den dag de vinner laga kraft. Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken gäller från kungörelsedatum även om beslutet överklagas.

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet. Beslutet riktar sig även till allmänheten.

Fakta om naturreservatet

Namn	Sexberget
NVR-id	2048800

Datum
2024-09-04

Diarienummer
511-8352-2017

Kommun	Bjurholm
Län	Västerbotten
Lägesbeskrivning	4 km N om Bredträsk
Naturgeografisk region	30a, Norrlands vågiga bergkullteräng med mellanboreala skogsområden
Gräns	Se bifogad beslutskarta, bilaga 1
Markägare	Enskild markägare
Fastigheter	Bredträsk 3:18
Förvaltare	Länsstyrelsen Västerbotten
Totalareal	22 hektar
Areal skogsmark	22 hektar
Areal produktiv skog	19 hektar

Arealer och definitioner av marktäckeskategorier enligt Nationella Marktäckedata (NMD).

Syftet med naturreservatet

Syfte

Syftet med Sexbergets naturreservat är att vårda och bevara områdets värdefulla naturmiljöer i form av brandpräglade, bitvis lövrika barrnaturskogar och andra ingående naturtyper. Områdets helhetsvärden med dess opåverkade karaktär, ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras. Inom ramen för bevarandet av naturmiljöer ska reservatet även tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Hur syftet ska uppnås

Syftet med naturreservatet ska uppnås genom att de delar som är präglade av naturliga störningar som exempelvis brand eller är påverkade av skogsbruk, dikningar eller annan hydrologisk påverkan ska kunna skötas genom att:

- naturvårdsbränna eller göra brandefterliknande åtgärder

Datum
2024-09-04

Diarienummer
511-8352-2017

- främja lövandelen i skog
- återställa hydrologi i våtmarker och skog
- ta bort för området främmande arter

Åtgärder ska också kunna genomföras för att underlätta för allmänhetens friluftsliv och förebygga slitage och påverkan på mark, växt- och djurliv.

Skälen för beslutet

Sexberget utgör ett representativt utsnitt av det boreala och brandpräglade naturlandskap som tidigare täckte Norrlands inland. Området täcks till stora delar av barrnaturskogar med låg påverkansgrad. Det finns ett mycket stort inslag av naturskogsstrukturer såsom mycket gamla träd, brandljud, grova lövträd och död ved i olika nedbrytningsstadier.

I Sexberget finns viktiga livsmiljöer för många hotade arter, bland annat gammelgransskål, dvärgbägarlav och ÅGP-arten liten aspgelélav. Dessa arter är beroende av naturskogsmiljöer och har därför mycket små möjligheter att fortleva i ett brukat skogslandskap.

Reservatet erbjuder höga upplevelsevärden och möjlighet att uppleva och nyttja orörd natur genom t.ex. vandring och bärplockning.

Sammanfattningsvis har Sexberget mycket höga naturvärden som kräver ett omfattande och långsiktigt skydd. Genom reservatsbeslutet undanröjs hot från exploatering och andra åtgärder. Förutsättningarna för att bevara och, genom skötselåtgärder, utveckla naturreservatets naturmiljöer med därtill hörande strukturer, processer och arter förbättras. Genom beslutet bevaras också möjligheten att uppleva ett förhållandevis opåverkat naturlandskap.

Reservatsföreskrifter

För att uppnå och tillgodose syftet med reservatet gäller följande föreskrifter.

Datum
2024-09-04

Diarienummer
511-8352-2017

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Det är förbjudet att:

1. uppföra och utöka byggnad eller annan anläggning som till exempel mast eller vindkraftverk,
2. bygga om eller ändra befintlig byggnads eller anläggnings konstruktion, funktion eller användningssätt,
3. uppföra stängsel, staket eller hägnad,
4. anlägga väg, parkeringsplats, led, spång, brygga eller bro,
5. anlägga ledning eller rör,
6. bedriva täkt, gräva, plöja, spränga, borra, schakta, dika, dämma, reglera, muddra eller bedriva annan verksamhet som skadar eller förändrar mark och block eller förändrar vattenflöden, bottentopografi och dräneringsförhållanden,
7. tippa, dumpa eller anordna upplag,
8. framföra motordrivet fordon i terräng, med undantag för snöskoterkörning vintertid på snötäckt, väl tjälad mark eller på is,
9. avverka, flytta, ta bort eller på annat sätt skada levande eller döda träd eller buskar, såväl stående som liggande,
10. plantera in eller sätta ut växter, djur eller andra organismer,
11. släppa ut eller sprida gifter, vådliga ämnen, kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, växtnäringssämnen, jordförbättringsmedel eller kalk.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om vad fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktigas att tåla

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas att tåla att följande anordningar uppförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet, där inget annat anges avses hela naturreservatet:

Datum
2024-09-04

Diarienummer
511-8352-2017

1. utmärkning av reservatets gränser enligt Naturvårdsverkets riktlinjer,
2. uppsättning och underhåll av informationstavlor,
3. naturvårdsbränning och därtill hörande selektiva huggningar och anläggande av brandgator; samt brandefterliknande åtgärder som fällning, ringbarkning, katning, punktbränning eller annan åtgärd som skadar träd, markstörning samt tillförsel av död ved,
4. skötselåtgärder för att främja lövandelen i skogen och arter knutna till lövträd som röjning och fällning av träd och buskar, ringbarkning eller annan åtgärd som skadar träd, samt stängsling,
5. skötselåtgärder för att återställa naturlig hydrologi i skogar och våtmarker som att röja buskar och fälla träd samt dämna och lägga igen diken,
6. borttagande av för området främmande arter, exempelvis contortatall,
7. undersökning och dokumentation av djur, växter och andra organismer samt mark- och vattenförhållanden.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas, samt om ordningen i övrigt, inom naturreservatet

Det är förbjudet att:

1. göra åverkan på berg eller mark, till exempel genom att måla, borra, rista, hacka, gräva eller omlagra,
2. fälla, flytta, ta bort eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar, såväl stående som liggande. Undantag gäller för att ta torra, döda kvistar för att använda till lägereld,
3. störa djurlivet, till exempel genom att klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt,
4. framföra motordrivet fordon i terräng med undantag för snöskoterkörning vintertid på snötäckt, väl tjälad mark eller på is,

Datum
2024-09-04

Diarienummer
511-8352-2017

Det är utan Länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

5. sätta upp skylt, plakat, affisch, inskrift eller därmed jämförbar anordning för reklam, information eller liknande ändamål, annat än tillfälligt (högst en vecka).

Undantag från föreskrifterna

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för:

- a) förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som anges i B-föreskrifterna med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken i detta beslut. Undantag gäller också för de nödvändiga transporter som krävs för åtgärderna och för transporter i annat tjänstesyfte,
- b) renskötsel i enlighet med rennäringslagen (1971:437) eller framförande av motordrivet fordon vid renskötsel i enlighet med gällande terrängkörningslagstiftning,
- c) slyröjning, kvistning och kapning av liggande träd för underhåll av stigar, skoterleder, byggnader och andra anläggningar,
- d) uppförande av jakttorn,
- e) kvistning eller röjning av sly för upprätthållande av befintliga sikt- eller skjutgator vid jaktpass,
- f) uttransport av fälld älg, björn, hjort eller vildsvin med stöd av 1 § terrängkörningsförordningen. Fordon och färdväg ska väljas med omsorg för att minimera mark- och vegetationsskador.

För samtliga undantag från föreskrifter gäller att risken för skada på mark och vegetation ska minimeras.

Ärendets beredning

Sexbergets höga naturvärden blev kända av länsstyrelsen år 2004 i samband med inventeringen av statliga skyddsvärda skogar och urskogsartade skogar.

I slutet av 2017 skickade ägaren av den enskilda fastigheten in en intresseanmälan för formellt skydd. Länsstyrelsen bedömde att området var högt prioriterat för bevarande eftersom det ligger i en värdestrakt. I början av 2018 tillstyrkte naturvårdsverket att

Datum
2024-09-04

Diarienummer
511-8352-2017

länsstyrelsen kunde påbörja arbetet med att bilda naturreservat av området. Överenskommelse om intrångsansättning träffades 2021 och ersättning betalades ut till markägaren.

I reservatsförslaget finns även delar som ägs av SCA och Holmen. Eftersom det är oklart när länsstyrelsen har möjlighet att lösa in dessa delar kommer länsstyrelsen att fatta ett delbeslut för enbart den enskilda fastigheten.

Reservatsförslaget sändes 2024-05-16 på remiss till berörda sakägare och myndigheter för yttrande och samråd, inklusive den berörda samebyn Vilhelmina Norra. Länsstyrelsen har under reservatsbildningsprocessen även erbjudit samebyn konsultation¹.

Yttranden från remissinstanser och länsstyrelsens beaktande av inkomna synpunkter

Följande remissinstanser har yttrat sig över reservatsförslaget.

- **Bjurholms kommun** ställer sig positiv till reservatsförslaget.
- **Sveriges geologiska undersökning (SGU)** anser att undersökning och kartläggning av malmpotentiella områden samt inventering av mineralfyndigheter ska undantas från föreskrifterna när sådan verksamhet utförs av en statlig myndighet. SGU framför att vissa typer av undersökningsarbeten ger obefintlig eller försumbar skada på mark och omgivning.

Länsstyrelsens kommentar: Länsstyrelsen har varit i kontakt med SGU. Länsstyrelsen och SGU delar uppfattningen att det finns undersökningar som kan genomföras utan att bryta mot naturreservatsföreskrifterna eller påverka syftet med naturreservatet medan mer fördjupade undersökningar kan innebära en påverkan på mark, vegetation och arter. Länsstyrelsen anser det inte lämpligt med generella undantag från föreskrifterna när åtgärdernas typ och omfattning inte är kända i förväg. Med stöd av 7 kap. 7 och 26 §§ miljöbalken kan

¹ Lag (2022:66) om konsultation i frågor som rör det samiska folket.

Datum
2024-09-04

Diarienummer
511-8352-2017

dispens medges från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl och är förenligt med föreskriftens syfte.

- **Vilhelmina norra sameby** anser att det är viktigt att föreskrifterna för naturreservatet inte hindrar renskötsel med tillhörande terrängkörning och renskötselanläggningar, att jakträtten inte får inskränkas samt att samråd ska genomföras med samebyn inför skötselåtgärder som kan medföra påverkan på renskötseln.

Länsstyrelsens kommentar: Renskötsel i enlighet med rennäringslagen (1971:437) och att framföra motordrivet fordon vid renskötsel i enlighet med gällande terrängkörningslagstiftning undantaget från naturreservatets föreskrifter (undantag b). Före anordnandet av fasta anläggningar ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB, enligt vad som framgår av förordningen (1998:904) om anmälan för samråd. I skötselplanen (kapitel 8) förtydligas att både Länsstyrelsen och berörd sameby kan ta initiativ till samråd om skötsel av naturreservatet. Jakt inom naturreservatet är tillåtet enligt gällande jaktlagstiftning, däribland skydds jakt på rovdjur.

- **Sametinget** har inget att erinra mot förslaget. Sametinget skriver i sitt yttrande att det är viktigt att det samiska kulturlandskapet och historia synliggörs samt att föreskrifterna för naturreservatet inte hindrar samisk markanvändning. Sametinget noterar att samråd ska genomföras med samebyn inför skötselåtgärder som kan medföra påverkan på renskötseln.

Länsstyrelsens kommentar: Genom naturreservatsbeslutet bevaras långsiktigt markerna med deras naturtyper och kulturhistoria. Länsstyrelsen är intresserad av att få ökad kunskap om länets naturreservat och framför också det i remissen med förslaget till beslut. Liksom i remissen med förslag till beslut och skötselplan är renskötsel i enlighet med rennäringslagen (1971:437) och att framföra motordrivet fordon vid renskötsel i enlighet med gällande terrängkörningslagstiftning undantaget från naturreservatets föreskrifter. I skötselplanen förtydligas också att både Länsstyrelsen och

Datum
2024-09-04

Diarienummer
511-8352-2017

berörd sameby kan ta initiativ till samråd om skötsel av naturreservatet.

- **Sámiid Riikkasearvi** (Svenska Samernas Riksförbund/SSR) lämnar enbart övergripande synpunkter på förslaget och hänvisar till berörd sameby för områdesspecifika synpunkter. SSR anser att det är viktigt att naturreservaten inte orsakar olägenhet för renskötseln i länet. Inskränkningar i renskötselrätten ska ske i samförstånd med rättighetshavarna, samebyarna. Som exempel på åtgärder som kan påverka renskötseln anges bränningar och stängsling.

Länsstyrelsens kommentar: Länsstyrelsen har under 2024 erbjudit Vilhelmina norra sameby konsultation. Samebyn har också fått remissförslaget. Inför bl.a. naturvårdsbränningar görs alltid en mer detaljerad planering. Enligt skötselplanen ingår samråd med samebyn vid planeringen av genomförandet.

Översiktlig beskrivning av reservatet

Sexberget ligger 35 km västsydväst om Bjurholm och 4 km norr om Bredträsk. Området består av Lill-Sexbergets toppområde och övre sluttningar och en liten del av Stor-Sexbergets sydsluttning.

I sydbranten växer talldominerad skog som är naturligt föryngrad efter brand. Det finns ett allmänt inslag av gamla tallöverståndare upp till ca 300 år samt stående och liggande död ved. I den västra delen är skogen mer öppen och här finns äldre spår av underröjning.

På toppområdet växer en ca 120 år gammal barrblandad naturskog med ett rikligt inslag av tall- och granöverståndare på 200–300 år. Området är beläget på en liten platå uppe på berget med inslag av torvmark. Det är allmänt med död ved och mycket hänglavsrikt.

I nordostsluttningen står en riktigt gammal urskogsartad tallskog som växlar över i barrblandade och mer grandominerade partier. Skogen är genomgående mycket gammal med tallar på upp emot 400 år. Mot toppen växer mycket mager och lågvuxen tallurskog. Här finns allmänt med död ved och påtaglig förekomst av talltorrakor. Det finns gott om brandspår i form av kolad ved och 1–3 brandljud i levande tall.

Datum
2024-09-04

Diarienummer
511-8352-2017

Stor-Sexbergets sydsluttning är brant och blockig. Skogen är en tydligt brandpräglad tallnurskog med upp till 400-år gamla tallar. Tallöverståndare är allmänt förekommande. Död ved förekommer allmänt, främst i form av torrakor. Brandspår förekommer rikligt dels i form av kolad ved och dels som brandljud i levande och döda tallar.

En stig passerar genom området upp mot Stor-Sexbergets topp, där det finns en öppen stuga och ett brandtorn med en fantastisk utsikt över omgivande skogslandskap.

Länsstyrelsens motivering och bedömning

Motiv till skyddets utformning

Sexberget är ett värdefullt naturområde som hyser en mångfald av arter knutna till naturskogar. Området har egenskaper och strukturer som utvecklats genom att naturliga processer fått verka relativt ostört under lång tid. Området har också höga värden för friluftslivet. För att områdets värden ska bestå behöver det långsiktigt skyddas från skogsbruk och annan exploatering, verksamhet eller påverkan som innebär att områdets naturvärden skulle skadas eller som försvårar för allmänhetens tillträde till området.

Naturreservatet är präglat av brand, en naturlig störning som sällan förekommer i dagens skogslandskap. Ett bevarande och en utveckling av områdets höga naturvärden förutsätter därför att skötsåtgärder kan genomföras för att gynna bevarandevärdena på kort och lång sikt. Att området även ska kunna vara en tillgång för friluftslivet förutsätter också åtgärder kan genomföras för att underlätta för allmänhetens friluftsliv.

Det krävs ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevara och utveckla naturreservatets värdefulla natur- och friluftsmiljöer. Naturreservat är den lämpligaste skyddsformen för områden som Sexberget med sådant skötselbehov att en skötselplan krävs och där det krävs starka restriktioner under lång tid för att värdena ska bibehållas och utvecklas. Länsstyrelsen har därför bedömt att området, i enlighet med miljöbalkens mål om skydd av värdefulla natur- och kulturmiljöer och bevarande av biologisk mångfald (1 kap. 1 §

Datum
2024-09-04

Diarienummer
511-8352-2017

miljöbalken) samt områdets värde för friluftslivet, bör förklaras som naturreservat enligt 7 kap. 4 § miljöbalken.

Överensstämmelse med planer och strategier för skydd och förvaltning

Skyddet av Sexberget har hög prioritet inom Länsstyrelsens uppdrag att bevara värdefull natur. Beslutet ligger i linje med antagna nationella och regionala strategier för skydd och skötsel av värdefull natur:

- Områdets skogar har en stor mängd nyckelelement och naturvårdsarter och förhållandevis liten påverkan av modernt skogsbruk. De höga naturvärdena på beståndsnivå gör området högt prioriterat för skydd².
- Området ligger inom en värdetrakt för skog³ och därmed blir förutsättningarna bättre för att långsiktigt bevara och utveckla områdets utpekade värden och för att bevara, stärka och utveckla en grön infrastruktur på landskapsnivå⁴.

Förenlighet med miljömål, friluftsmål och EU-direktiv

Formellt skydd av värdefull natur, varav naturreservat utgör en stor del, är ett av de viktigaste verktygen för att nå målen om biologisk mångfald. Skyddet stärker möjligheterna att nå miljömålen Levande skogar samt Ett rikt växt- och djurliv.

Reservatet bidrar även till uppfyllandet av flera av Sveriges nationella friluftsmål, däribland målen om Tillgång till natur för friluftsliv och Skyddade områden som resurs för friluftslivet, genom att naturmiljöernas upplevelsevärden bevaras och tillgängliggörs.

² Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen. 2018. *Nationell strategi för formellt skydd av skog*. Rapport 6762.

³ Länsstyrelsen i Västerbottens län och Skogsvårdsstyrelsen Västerbotten. 2005. *Strategi för formellt skydd av skog i Västerbottens län. Inkl. Tillägg 2019-12-19 (dnr 511-2259-2018)*.

⁴ Länsstyrelsen Västerbotten. 2019. *Handlingsplan för grön infrastruktur i Västerbottens län*.

Datum
2024-09-04

Diarienummer
511-8352-2017

Förenlighet med riksintressen (3 och 4 kap. miljöbalken) och kommunala planer

Naturreservatet ligger inom riksintresse skyddade vattendrag enligt 4 kap. 6 § miljöbalken (Lögdeälven med tillhörande käll- och biflöden). Områdesskyddet säkerställer att området inte avverkas eller exploateras på annat sätt, vilket länsstyrelsen bedömer vara positivt för naturvärdena i området.

Naturreservatet berörs inte av några gällande undersökningstillstånd eller andra utpekade intressen för mineralutvinning. Naturreservatet berör inga kända intressen för energiproduktion eller för totalförsvaret.

Länsstyrelsen bedömer att detta beslut om bildande av Sexbergets naturreservat är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna samt med för området gällande kommunala planer.

Effekter på ekosystemtjänster

Länsstyrelsen har gjort en bedömning av vilka effekter naturreservatsbildningen har på olika ekosystemtjänster från naturreservatet. I bedömningen ingår de ekosystemtjänster som påverkas i måttlig till hög grad, både positivt och negativt.

Beslutet har störst positiv effekt på de stödjande ekosystemtjänsterna som är kopplade till artbevarande och biologisk mångfald, men även många andra ekosystemtjänster påverkas positivt. Länsstyrelsen bedömer att bland annat följande ekosystemtjänster påverkas positivt av beslutet:

- **Försörjande ekosystemtjänster** som produktion av livsmedel från vilda djur och växter.
- **Reglerande ekosystemtjänster** som flödesreglering, biologisk kontroll av skadegörare och global klimatreglering (kolbindning) utförd av växter.
- **Kulturella ekosystemtjänster** som tillhandahållande av attraktiva miljöer för friluftsliv, tillhandahållande av områden för forskning samt bevarande av naturen för framtida generationer.

Datum
2024-09-04

Diarienummer
511-8352-2017

- **Stödjande ekosystemtjänster** som ekologiska samspel, bevarande av biologisk mångfald inkl genpool, habitat och hotade arter, samt tillhandahållande av livsmiljöer för arter, t.ex. barnkammare, boplatser för djur och fåglar.

Beslutet har störst negativ effekt på försörjande ekosystemtjänster kopplade till skogsbruk som produktion av träråvaror, bioenergi och biobaserade kemikalieråvaror. En nationell politisk avvägning har gjorts mellan produktion av virkesråvara och bevarande av skogar med höga naturvärden vid formuleringen av tidigare etappmål för miljömålet Levande skogar.

Intresseprövning enligt 7 kap. 25 § miljöbalken

Vid skydd av områden ska det enligt 7 kap. 25 § miljöbalken göras en avvägning mellan allmänna och enskilda intressen. Inskränkningar som motiveras med hänsyn till naturvårdsintressen eller intressen för friluftslivet betraktas som angelägna allmänna intressen.

Länsstyrelsen bedömer att de positiva effekterna av att bevara området överväger de negativa effekterna som orsakas av inskränkningarna i markanvändning. Vid avvägning enligt 7 kap. 25 § har Länsstyrelsen funnit att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet ska uppnås.

Upplysningar

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap. 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med förbudet/föreskriftens syfte.

Enligt 29 kap. 2 och 2a §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats enligt 7 kap. miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid med meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Enligt 4 § skogsvårdslagen (1979:429) ska lagens bestämmelser eller föreskrifter inte tillämpas i den mån de strider mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken.

Datum
2024-09-04

Diarienummer
511-8352-2017

Före anordnande av fasta renskötselanläggningar ska samråd ske med Länsstyrelsen enligt 12 kap. 6 § miljöbalken, enligt vad som framgår av 7c § förordningen (1998:904) om anmälan om samråd.

Utöver föreskrifterna för naturreservatet gäller också andra lagar, förordningar och föreskrifter till skydd för naturmiljön, till exempel:

- Fridlysning av alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon enligt jaktlagen (1987:259).
- Av 16 § i lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter framgår att hundar under tiden 1 mars - 20 augusti ska hållas under sådan tillsyn att de hindras från att springa lösa i marker där det finns vilt. Under den övriga tiden av året ska hundar hållas under sådan tillsyn att de hindras från att driva eller förfölja vilt, när de inte används vid jakt.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga 4. Den som vill göra anspråk på ersättning eller kräva inlösen av fastighet ska väcka talan hos mark- och miljödomstolen mot staten inom ett år från det att beslutet på vilket anspråket grundas har vunnit laga kraft. I annat fall går rätten till ersättning eller inlösen förlorad.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Helene Hellmark Knutsson med Anna Hallmén, naturvårdshandläggare, som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på <https://www.lansstyrelsen.se/dataskydd>.

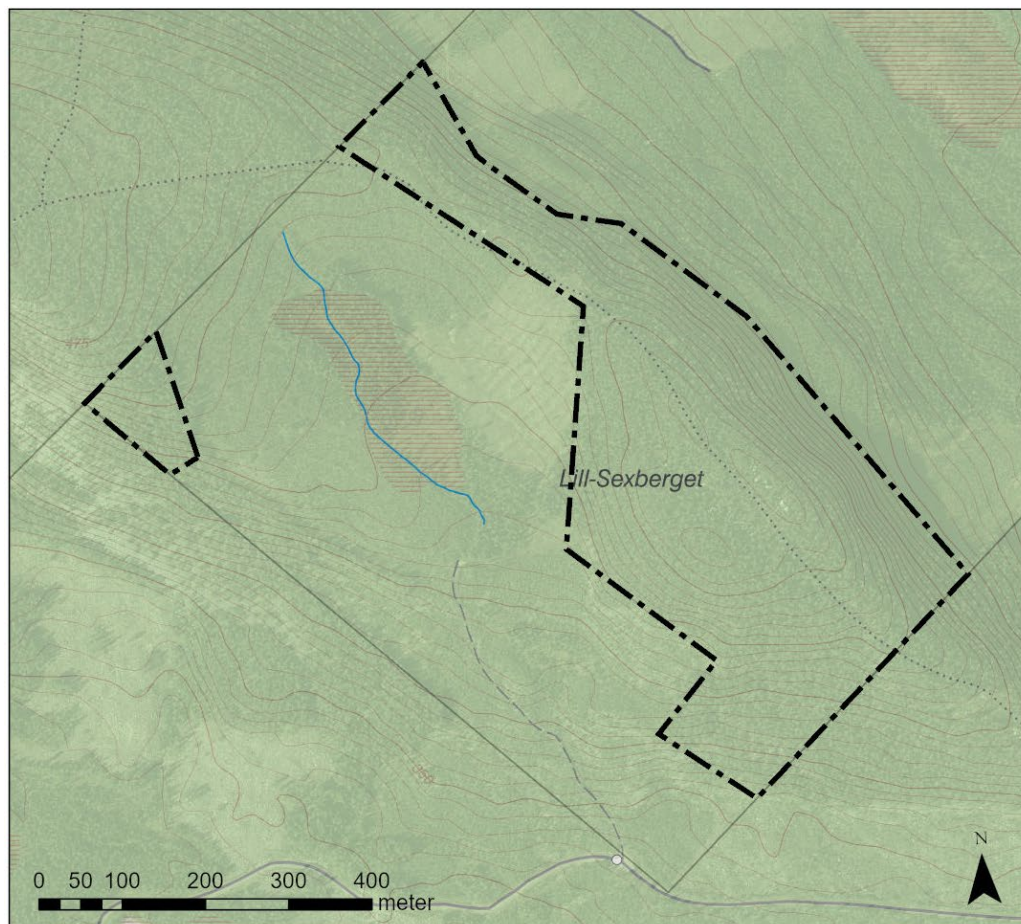
Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Överklagandehänvisning

Datum
2024-09-04

Diarienummer
511-8352-2017

Bilaga 1: Beslutskarta

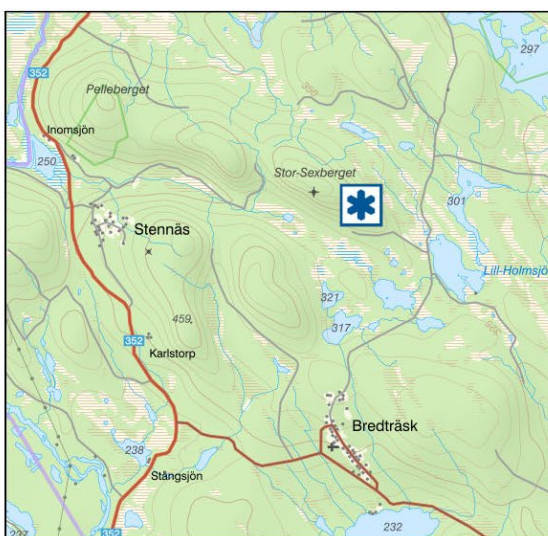
Sexbergets naturreservat

Bjurholms kommun
Västerbottens län

Bilaga 1 till beslut med
diarienummer 511-8352-2017

 Reservatsgräns

Bakgrundskartor © Lantmäteriet, Länsstyrelsen

Länsstyrelsen
Västerbotten

Bilaga 2 till beslut

1 (4)

Datum 2024-09-04
Diarienummer 511-8352-2017

Dossiernummer
2402466

Skötselplan för Sexbergets naturreservat i Bjurholms kommun

Naturreservatet Sexbergen planeras att utökas och i samband med det kommer en mer omfattande skötselplan att tas fram. Fram till dess kommer denna version att gälla.

1 Syfte

Syftet med Sexbergets naturreservat är att vårda och bevara områdets värdefulla naturmiljöer i form av brandpräglade, bitvis lövrika barrnaturskogar och andra ingående naturtyper. Områdets helhetsvärden med dess opåverkade karaktär, ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras. Inom ramen för bevarandet av naturmiljöer ska reservatet även tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet med naturreservatet ska uppnås genom att de delar som är präglade av naturliga störningar som exempelvis brand eller är påverkade av skogsbruk, dikningar eller annan hydrologisk påverkan ska kunna skötas genom att:

- naturvårdsbränna eller göra brandefterliknande åtgärder
- främja lövträd
- återställa hydrologi i våtmarker och skog
- ta bort för området främmande arter

Åtgärder ska också kunna genomföras för att underlätta för allmänhetens friluftsliv och förebygga slitage och påverkan på mark, växt- och djurliv.

Datum
2024-09-04

Diarienummer
511-8352-2017

2 Beskrivning

Reservatet ligger 35 km västsydväst om Bjurholm och 4 km norr om Bredträsk. Området består av Lill-Sexbergets toppområde och övre sluttningar, samt en liten del av Stor-Sexbergets branta sydsluttning.

I Lill-Sexbergets sydbrant växer talldominerad skog som är naturligt föryngrad efter brand. Det finns ett allmänt inslag av gamla tallöverståndare upp till ca 300 år samt stående och liggande död ved. I den västra delen är skogen mer öppen och här finns äldre spår av under röjning.

På toppområdet växer en ca 120 år gammal barrblandad naturskog med ett rikligt inslag av tall- och granöverståndare på 200–300 år. Området är beläget på en liten plåtå uppe på berget med inslag av torvmark. Det är allmänt med död ved och mycket hänglavsrikt.

I nordostsluttningen står en riktigt gammal urskogsartad tallskog som växlar över i barrblandade och mer grandominerade partier. Skogen är genomgående mycket gammal med tallar på upp emot 400 år. Dessutom finns ett bitvis rikt lövinslag främst i form av björk, men även en hel del asp. Mot toppen växer mycket mager och lågvuxen tallurskog. Här finns allmänt med död ved och påtaglig förekomst av talltorrakor. Det finns gott om brandspår i form av kolad ved och 1–3 brandljud i levande tall.

Stor-Sexbergets sydsluttning är brant och blockig. Skogen är en tydligt brandpräglad tallnaturskog med upp till 400-år gamla tallar. Tallöverståndare är allmänt förekommande. Död ved förekommer allmänt, främst i form av torrakor. Brandspår förekommer rikligt dels i form av kolad ved och dels som brandljud i levande och döda tallar.

I Sexbergen finns viktiga livsmiljöer för många hotade arter, bland annat gammelgransskål, dvärgbägarlav och ÅGP-arten liten aspgelélav.

En stig passerar genom området upp mot Stor-Sexbergets topp, där det finns en öppen stuga och ett brandtorn med milsvid utsikt över omgivande skogslandskap.

3 Åtgärder

3.1 Skötsel av naturmiljöer

Bevarandemål

Skogen ska präglas av naturliga processer såsom brand, trädens åldrande och döende, stormfällningar, insekters och svampars nedbrytning av ved samt nyetablering av träd i skogen. Skogens struktur och sammansättning ska vara påverkad av brand eller motsvarande störning. Skogen ska utmärkas av olikåldrighet, luckighet och genomgående stor strukturell variation. Grova och gamla träd ska vara vanliga. Det ska finnas ett allmänt inslag av lövträd som asp och sälg. Generellt ska tillgången på stående och liggande död ved vara stor.

Skötselåtgärder

Skogen i området är tydligt brandpräglad och naturvårdsbränning, med därtill hörande selektiva huggningar och anläggande av brandgator, är den skötselåtgärd som skulle vara mest gynnsam för naturvärdena i området och som bör tillämpas om det är tekniskt möjligt. Om bränning inte kan genomföras kan punktbränning och brandefterliknande åtgärder tillämpas, exempelvis veteranisering av tallar, ringbarkning av gran och markstörning.

Det är även möjligt att vidta skötselåtgärder för att gynna skyddsvärda arter knutna till lövträd, t.ex. genom att fälla, ringbarka eller på annat sätt skada träd samt att stängsla kring föryngring efter eventuell naturvårdsbränning eller annan störning.

Främmande arter kan tas bort vid behov.

3.2 Gränsmarkering

Reservatet ska hållas väl utmärkt enligt svensk standard och Naturvårdsverkets anvisningar.

3.3 Information

En informationsskylt, utformad i enlighet med Naturvårdsverkets anvisningar, ska sättas upp och underhållas i anslutning till reservatet.

Datum
2024-09-04

Diarienummer
511-8352-2017

Information om naturreservatet på Länsstyrelsens webb, via appar och andra tekniska lösningar publiceras utifrån tillgängliga resurser och prioriteringar tillsammans med information om andra naturreservat i länet.

4 Nyttjanderätter

Jakt och fiske får bedrivas av jakt- och fiskerättsinnehavare enligt gällande lagstiftning och i enlighet med gällande reservatsföreskrifter. Jaktorn får uppföras och befintliga sikt- och skjutgator får röjas enligt reservatets föreskrifter.

Renskötsel får bedrivas i naturreservatet enligt gällande lagstiftning.

5 Samråd med rennäring

Samråd mellan Länsstyrelsen och berörd sameby ska genomföras inför skötselåtgärder i Sexbergets naturreservat som kan medföra påverkan på rennäringen. Båda parter ska kunna ta initiativ till samråd.

6 Tillsyn

Länsstyrelsen ansvarar för tillsynen av naturreservatet.